

Anita 2019

Sairaalan seinät ovat aina kovat ja kylmät, vaikka kuinka sängyssä hikoilisi. Katse liukuu seiniä pitkin ja 44 vuotta katoaa hetkessä. Muisti on hämmentävä. Sykin tuolloin tiheitä onnen hetkiä, ensisynnyttäjän euforiaa. Samassa kohdassa leikkasivat tulevaisuus ja menneisyys. Molemmat sylkivät kysymyksiä joihin en kyennyt vastaamaan. Mistä olin tullut, entä äiti ja äidinäiti? Mihin olin matkalla? Millaiseksi tulisin muovaamaan elämäni? Voiko sitä muovata?

Tuolla hetkellä lukemattomat naiset ympäri maailmaa jakoivat saman kivun ja olivat samassa taitekohdassa, ajattelin erilaisuuttamme ja yhteistä kokemustamme.

Kivulla oli silloin erityistehtävä. Nyt leikkauskohtani tykyttää vienoa viestiä ja vie ajatukset tahtomatta vuoteen 1975, jolloin tiesin, että hiljainen nipistys kasvaisi yhä uudelleen ja uudelleen puristavaksi supistukseksi. Oli jäljiteltävä koiran läähätystä. Niin oli käsketty, vaikkei se tuntunut auttavan yhtään. Aaltolina vyöryviä kipuja alkoi pitää siedettävänä, kun keskittyi vain hengitykseen, mutta oli niitäkin aaltoja, jotka olisivat saaneet jäädä tulematta. Mutta aina lopulta ne väistyivät, hengitys tasaantui ja kipu tuntui kaukaiselta, lähes kuvitellulta.

Monitorien käyrien liikettä säesti nurkassa auki oleva radio, jossa matalan pehmeä ja turvallinen miesääni kehotti kaikkia autoilijoita varovaisuuteen, sillä ETYK-kokous aiheutti ruuhkia ja poikkeavia liikennejärjestelyjä. Mielenkiintoinen sattuma, että tänäänkin Helsinki on Euroopan politiikan näyttämö. EU-komissio on täällä, koska Suomi on juuri vuorollaan ottanut puheenjohtajamaan roolin. Finlandia-talossa kuhisee jälleen, ja liikenteen ennakoitiin takkuilevan erikoisjärjestelyjen vuoksi.

Tässä huoneessa radio ei ole auki eikä minulla ole intoa tarkistaa puhelimesta tilannetta. Mutta silloin tartuin audionapanuoraan, koska se muistutti vahvasti paluusta arkeen, aamuhäämistä, kahvinkeitin pulputuksesta, askelista kaduilla ja puistoissa sekä muiden ihmisten äänistä. Olin täysin valmis kutistumaan jättivartalosta pieneen kokooni. Sitä paitsi enemmän kuin mitään, halusin tutustua tyyppiin, jolle olin luritellut vatsanpeitteiden läpi niin monta kuukautta.

Siinä maatessaan koki vahvasti olevansa osa jatkumoa, jonka kaikki synnyttävät naiset olivat yhdessä muodostaneet. Oli hämmentävää ajatella omaa äitiä samassa tilanteessa, talviyönä jolloin itse synnyin. Äiti ei hengitellyt koiraa matkien, ainakaan opastetusti, eivätkä koneet tikuttaneet vierellä ja tarkkailleet sikiön sydämen sykettä. Ehkä sahan naiset huusivat parakkirakennuksessa vuoteen vierellä että ponnista, ponnista Elli.

Äiti ei milloinkaan ole kertonut synnytyksistään. Ne kuuluvat kirstuun, jossa säilytetään hänen sukupolvensa salaisuuksia.